

Kunnan linjaus energiajuomavapaista tiloista

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 18.08.2026 § 63
123/12.05.00/2026

Valmistelija

Hyvinvointijohtaja Aija Rautio
Puh. 040 185 2035
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Etelä-Karjalan hyvinvointialueen nuorisovaltuusto on tehnyt vetoomuksen, jossa vanhempia, kauppiaita ja järjestöjä kutsutaan mukaan vähentämään lasten ja nuorten energiajuomien käyttöä. Samalla kuntia haastetaan tarkastelemaan omia pelisääntöjään esimerkiksi kouluissa, nuorisotiloissa ja harrastuksissa. Energiajuomien käyttö näkyy nuorten arjessa yhä enemmän ja tästä syystä nuorisovaltuusto on halunnut nostaa esiin huolen ja kannustaa aikuisia toimimaan yhdessä, jotta nuorten hyvinvointi ei vaarannu.

Etelä-Karjala kasvattaa yhdessä -mallin mukaisesti kaikki maakunnan kunnat ja hyvinvointialue ovat lähteneet mukaan vetoomukseen. Vetoomuksessa muistutetaan energiajuomien terveyshaitoista ja aikuisten vastuusta. Kyse ei ole vain yksittäisistä valinnoista, vaan arkiympäristöstä, jonka aikuiset rakentavat. Nuorten valintoihin vaikuttavat saatavuus, näkyvyys ja se, mikä koetaan hyväksyttäväksi. Energiajuomiin liittyy myös sosiaalista painetta, jolloin kieltäytyminen voi olla vaikeaa.

Vetoomuksessa esitetään yhteiset toimenpiteet, joihin maakunnassa toivotaan sitouduttavan:

- Energiajuomia ei myydy alle 15-vuotiaille
- Vanhemmat eivät osta tai mahdollista energiajuomien hankintaa alle 15-vuotiaille
- Energiajuomien käyttöä rajoitetaan kouluissa, nuorisotiloissa ja harrastuksissa
- Energiajuomien näkyvyyttä ja houkuttelevuutta vähennetään esimerkiksi mainontaa rajoittamalla
- Lasten ja nuorten kanssa toimivat aikuiset näyttävät esimerkkiä omilla valinnoillaan

Vetoomuksen pohjalta syntyvistä konkreettisista teoista toimijoiden tulee ilmoittaa hyvinvointialueelle 31.8.2026 mennessä.

Savitaipaleen lukion ja perusopetuksen järjestyssäännöt on päivitetty vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, opetussuunnitelmaa sekä kouluyhteisön tarpeita. Henkilöstö on käsitellyt ja hyväksynyt päivitettyt järjestyssäännöt kokouksessaan 3.3.2026. Lisäksi oppilaille / opiskelijoille on varattu mahdollisuus osallistua järjestyssääntöjen valmisteluun. Oppilaskunta ja lukion opiskelijakunnan hallitus ovat käsitelleet säännöt omissa kokouksissaan huhtikuun 2026 aikana. Savitaipaleen Europaeuksen koulun järjestyssääntöihin kohdassa, käytöstavat ja turvallisuus, on kirjattu en käytä energiajuomia. Näin ollen peruskouluun on energiajuomien käyttöön tehty yhteinen linjaus.

Savitaipaleen kunnan eri työryhmissä on käsitelty vetoomuksen toiveita yhteisistä toimenpiteistä. Vetoomuksen toiveet eivät liity pelkästään lasten ja nuorten energiajuomien käyttöön vaan yhteiseen vastuuseen ja arkiympäristöön, jonka aikuiset rakentavat.

Tästä syystä Savitaipaleen kunta linjaa, että kunnan omistamat julkiset toimitilat ovat jatkossa energiajuomavapaita. Linjaus koskee sekä lapsia että nuoria, mutta myös tiloissa asioivia sekä työskenteleviä aikuisia. Samalla kunta vetoaa paikallisiin harrastustoiminnan järjestäjiin, kunnan elinkeinoharjoittajiin ja vanhempiin, että he näyttävät esimerkkiä omilla valinnoillaan.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Aija Rautio

Päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että kunnan omistamat julkiset toimitilat ovat jatkossa energiajuomavapaita. Linjaus koskee sekä lapsia että nuoria, mutta myös tiloissa asioivia sekä työskenteleviä aikuisia. Samalla kunta vetoaa paikallisiin harrastustoiminnan järjestäjiin, kunnan elinkeinoharjoittajiin ja vanhempiin, että he näyttävät esimerkkiä omilla valinnoillaan.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.